

Nýtslan av búnaðarvörum í 1978:

90 mill. kr. 2/3 vóru innfluttar vörur

Føroyingar brúktu í 1978 tilsamans 90 mill. kr. til landbúnaðarvörur (mjólk, kjöt, epli og grønmeti o.a.) Nógv tann størsti parturin av hesum vörum — umleið 2/3 — varð innfluttur úr okkara grannalondum, serstakliga Danmark. Vit innfluttu búnaðarvörur fyri 55 mill. kr. í 1978, meðan vit sjálvir framleiðdu vörur fyri 33 mill. kr.

Kjötíð liggur á odda. Vit keyptu kjøt vörur fyri 42 mill. kr. (Innfl. 27 mill. kr., okkara framl. 15 mill. kr.) Síðani komu mjólk og mjólkaúrdráttur fyri 29 mill. kr. (Innfl. 14 mill. kr., okkara framl. 15 mill. kr.) og seinast aðrar búnaðarvörur fyri 17 mill. kr. (innfl. 14 mill. kr. og okkara framl. 3 mill. kr.)

Fleiri egg og meira mjólk

Byta vit nú tær ymsu vörurnar upp í bólk, visir tað seg, at okkara

framleiðsla bert í tveimum ferum av tilsamans 17 vörubólkom liggur omanfyri innflutningin. Tað er við friskari mjólk og róma og við eggum.

Á búnaðarvikuni í juni mánað í ár greiddi Karl Andreassen, leiðari á Hagdeildini í Tinganesi, í tølum frá framleiðslu okkara og innflutninginum av búnaðarvörum.

Vit kunnu byta vörurnar upp í triggjar høvuðsbólkar: 1) Mjólk og mjólkaúrdráttur, 2) Kjöt og kjøtúrdráttur og 3) Aðrar búnaðarvörur.

Mjólk og mjólkaúrdráttur

Av friskari mjólk og róma framleiða vit umleið tað duplta av tí, sum innflutt verður. Annars er innflutningurin vaksandi ár um ár.

Mjólk og rómi í pulvurform v.m. minkar, meðan innflutningsnøgdin av smøri og osti vaksa. Egginnflut-

ingurin er í afturgongd.

Um mjólkanytslu okkara er at siga, at vit í 1978 brúktu umleið 150 litrar av mjólk pr. fólk. Til sammetingar brúktu danir 158 l. pr. fólk.

Kjöt og kjøtúrdráttur

Hesi seinastu árin hava vit innflutt umleið 300 tons av neytakjøti um árið, meðan okkara egna framleiðsla hevur verið umleið 80 tons. Griska kjøtið er í afturgongd. Innflutningurin av seyðakjøti er vaksandi, serliga í 1978, har nøgdin var omanfyri 700 tons. Okkara framleiðsla er mett at vera 500 tons. ár um ár, og broytist av náttúrligum orsökum ikki nógv.

Innflutningurin av etandi slaktiúrdrátti hevur verið umleið 4-500 tons pr. ár.

Innflutningurin av flogfenaði hevur verið vaksandi. Tøt fyri okkara framleiðslu eru ikki tøk.

Av øðrum vörum, tilgjørdar ella konserveraðar, hevur innflutningurin verið 400 tons hvørt árið.

Meðalnýtslan av kjøti og kjøtúrdráttum hjá okkum er umleið 63 kg. pr. fólk. Tilsvarandi nýtsla í Danmark er 73 kg. pr. fólk.

Aðrar landbúnaðarvörur

Innflutningurin av eplum hevur verið í afturgongd, meðan okkara framleiðsla er vaksandi, soleiðis at nýtslan hevur verið eins ár um ár.

Av tomatum hevur innflutningurin verið 50-70 tons pr. ár. Seinru árin hevur í Føroyum verið ein ávis framleiðsla av tomatum, sum tvey tey seinastu árin hevur verið 10 tons pr. ár.

Frískt grønmeti hevur havt afturgongd, meðan nøgdin av tí frysta hava verið vaksandi. Konserveres hevur hildið seg konstant á umleið 300 tons pr. ár. Innflutningurin av plantum, blómum og bløðum er vaksandi seinastu árin. Tøt hava vit havt vaksandi framleiðslu.

Tað krevst dirvi og tol

at fara undir framleiðslu í lítlari bygd

Tað eru bert fyra ár síðani, at allir arbeiðshandskar, sum nýttir vórðu í Føroyum, vórðu keyptir úr grannalondum.

Í dag er staðan ein onnur. Ein stórtur partur av handskum til arbeiðsbrúk — hetta eru veylshandskar til grovari arbeiði — verður nú framleiddur í Føroyum.

Handskavirkið í Haraldsundi! Hetta er navn á virkinum, sum í dag hevur nærum alla söluna av veylshandskum í Føroyum.

Byrjanin

Nú Haraldsundshandskar eru at siggja á øllum arbeiðsplassum í Føroyum fer ein at spyrja seg sjálv-

an, hvussu tað mundi bera til, at eitt tilíkt virki gjørdist veruleiki í so lítlari og fjarskotnari bygd.

Sosialurin setti stjóranum á virkinum Páll Klettskarð spurningin. Og hann var skjótur at svara:

— Sjálvur havi eg tikist við útróður og landbrúk stóran part av lívi mínum. Eg helt tó, at tað hevði

verið áhugavert og spennandi at farið undir okkurt nýtt. Hugsaði... hvi ikki byggja eitt lítið idnaðarvirki í bygdini. Spell hevði verið, um ein skuldi fara av oynni fyri at gera hesar tankar til veruleika.

Sjálvbjargnir

Fyrst hugsaði eg um at fara undir bindivirki, naglavirki ella eitt húkavirki. Men hetta varð av ongum. Í staðin fekk eg hugskotið at byggja eitt handskavirki í Haraldsundi.

Páll greiðir víðari frá, at upprunliga fekk hann hetta hugskotið frá íslendingum. Har vóru teir nevniliga farnir undir at framleiða handskar til egð brúk — og hvi kundu føroyingar ikki eisini gera tað sama!

Páll so gjørdi. Setti seg í samband við eina norska verksmiðju, ið framleiddi handskar. Høðani fekk hann nógvir upplýsingar og avgjörði nú at fara í gongd.

Veruleiki

Bygningur varð settur upp og maskinur vórðu keyptar. Teir fyrstu føroysku veylshandskarnir vórðu veruleiki.

Tað gekk ikki long tíð til teir føroysku handskarnir lógu við síðuna av teimum innfluttu í handinum kring landið. Tíðin skuldi visa, at teir vóru kappingarferir við teir útlendsku. Páll Klettskarð metir, at teir í dag hava størsta partin av marknaðinum.

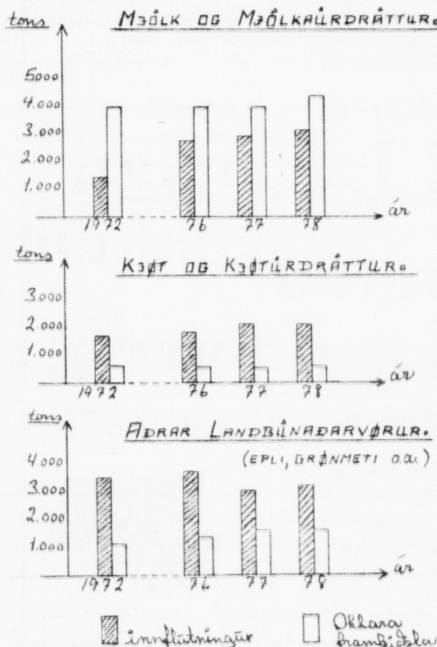
Góðskan

— Eg kann ikki siga annað, enn at eg eri væl nøgdur við gongdina, sum hon hevur verið higartil, sigur Páll Klettskarð.

Hann hevur varhugan av, at fólk nú heldur ynskja at keypa føroykt enn utlendskt. Hver er so orsøkin til hetta! Sjálvur heldur Páll, at góðskan í okkara handskum er betri. Handskarnir eru meira arbeiðsligir. Teir eru linari

Haraldsunds bygd á vetri. Hóast tað mangan er ótespiligt í lítlari og fjarskotnari bygd á vetri, so trivist fólk í bygdini. Hetta ikki minst av tí, at arbeiðsplass er á staðnum, sum hevur fólk í arbeiði alt árið. Handskavirkið í Haraldsundi heldur til í bygningi í syðra partinum av bygdini. Við bygginguna liggur nýggji Viksundbáturin hjá Haraldsundsmönnum

Stabbarnir vísa nýtsluna av búnaðarvörum í Føroyum 1972, 76, 77 og 78.

Av stabbunum sæst, at nýtslan av mjólk og mjólkaúrdráttum hevur verið vaksandi. Okkara innflutningur er vaksandi.

Nýtslan av kjøti og kjøtúrdráttum er eisini vaksandi. Okkara framleiðsla er her konstant, meðan innflutningurin er vaksandi.

Nýtslan av øðrum landbúnaðarvörum er rættiliga eins ár um ár. Her hevur okkara framleiðsla verið í framgongd, meðan innflutningurin hevur verið í afturgongd.